Liikenne- ja viestintäministeriö NEUVOSTORAPORTTI LVM2020-00203

KAN Kekäläinen Maria(LVM), Tikkanen Annina(LVM) 11.06.2020

Asia
EU-televiestintäministereiden epävirallinen videokokous 5.6.2020

Kokous
EU-televiestintäministereiden epävirallinen videokokous 05.06.2020

Kroatia järjesti toisen epävirallisen videokokouksen EU:n televiestintäministereille. Ministerit keskustelivat EU:n digitaalisista painopisteistä COVID-19 –pandemian jälkeisenä aikana. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa korostui, että digitaalinen infrastruktuuri on osoittautunut kestäväksi COVID-19-kriisin aikana, mutta ministerit olivat yhtä mieltä siitä, että lisäinvestointeja digitaaliseen infrastruktuuriin tarvitaan edelleen, jotta digitaalinen kuilu kurottaisiin umpeen. Kriisi on osoittanut selvästi, että kansalaiset eivät ole tasavertaisessa asemassa pääsyssä digitaalisiin palveluihin esimerkiksi terveydenhuollon, verkko-opiskelun tai etätyön osalta. Digitaalisten taitojen, datatalouden kehittämisen, tekoälyn ja kyberturvallisuuden merkitystä korostettiin.

Neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajamaan laatiman edistysraportin sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksesta sekä tilannekatsauksen kyberkompetenssikeskusasetuksen neuvottelutilanteesta. Kokouksen lopuksi tuleva puheenjohtajamaa Saksa esitteli oman puheenjohtajuuskautensa ohjelman.

Keskustelu COVID-19–kriisin jälkeisistä painopisteistä digitaalisektorilla

Puheenjohtajamaa Kroatian liikenneministeri Oleg Butkovićin avauspuheenvuoron jälkeen sisämarkkinakomissaari Thierry Breton piti puheenvuoron, jossa kerrattiin komission suunnitelmia COVID-19-kriisistä toipumiseen. Komissaari Breton korosti, että digitaalisuuteen panostamisella on isoja vaikutuksia moniin aloihin, kuten koulutukseen ja liikenteeseen, ja lisäksi tällä on vaikutus EU:n kilpailukykyyn ja toipumiseen. Digitaaliseen suvereniteettiin tulisi kiinnittää huomiota sekä EU:ssa että maailmanlaajuisessa mittakaavassa. Digitaalisuus on keskeinen tekijä ilmastoneutraliteettitavoitteiden saavuttamisessa. Samalla komissaari korosti, että teknologian turvallisuus on tärkeää. Kehitystyössä on tärkeää ottaa huomioon pienempiä yrityksiä, kuten start-up-yrityksiä. Komissaari Breton kertoi kokouksessa komission kyberturvallisuusstrategian etenemisestä ja korosti, että ehdotus kyberkompetenssikeskuksesta on keskeinen kyberturvallisuuden varmistamiseksi EU:ssa.

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka korosti puheenvuorossaan digitaalisen muutoksen vaativan koulutuksen ja osaamisen kehittämistä kaikilla tasoilla työelämässä ja koulutuksessa. Ministeri Harakka kertoi esimerkkinä Suomen puheenjohtajakaudellaan kaikille jäsenvaltioille lahjoittamasta verkkokurssista «Elements of AI», jota jokaisen jäsenvaltion on mahdollista suorittaa

omalla äidinkielellään. Ministeri Harakka korosti, että on tärkeää luoda mahdollistava sääntely-ympäristö, joka tukee innovaatioiden sekä uusien teknologioiden ja liiketoimintamallien kehittämistä. Komission antaman datastrategian mukaisesti on tärkeää lisätä datan saatavuutta, käyttöä ja yhteentoimivuutta sektoreiden rajat ylittävällä tavalla. Ministeri Harakka kertoi investointien digitaalisiin infrastruktuureihin olevan tärkeää.

Jäsenvaltiot antoivat vahvan tuen komissiolle digitalisaation priorisoinnissa. Yleisesti nähtiin, että COVID-19–pandemia on vienyt digitalisaatiota eteenpäin. Digitaalisuudella on myös suuri rooli kriisistä selviytymisellä. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa korostettiin investointien tärkeyttä digitaalisiin infrastruktuureihin. Lisäinvestoinnit olevan tarpeellisia, jotta digitaaliset kuilut kurottaisiin umpeen. 5G-verkot nähtiin tärkeinä sijoituksina. Jäsenmaat korostivat eurooppalaisen tekoälyosaamisen, hyvälaatuisen datan jakamisen ja kyberturvallisuuden merkitystä. Osa jäsenmaista korosti vahvasti EU:n teknisen suvereniteetin merkitystä sekä tarvetta omavaraisuuteen avainteknologioihin liittyen. Jäsenvaltiot nostivat esiin huolen digitaalisesta epätasa-arvoisuudesta, sillä kaikilla kansalaisilla ei ole tasavertaista pääsyä digitaalisiin palveluihin. Tähän liittyen on tärkeää kiinnittää huomiota digitaalisten taitojen kartuttamiseen.

Loppupuheenvuorossaan komissaari Breton kertoi, että infrastruktuurin ja investointien lisäksi tarvitaan sopivaa sääntely-ympäristöä, ja tulee kiinnittää huomiota dataan, alustoihin ja kyberturvallisuuteen. Komissio painotti erityisesti 5G tietoturvallisuuden merkitystä ja kehotti jäsenmaita huolellisesti toimeenpanemaan 5G-työkalupakin suositukset.

Muut asiat

Puheenjohtajamaa Kroatia esitteli sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksesta laatimansa edistysraportin ja kertoi kyberkompetenssikeskusasetuksen neuvottelutilanteesta. Kroatia esitteli myös 5G-verkkojen turvallisuutta koskevan EU:n työkalupakin täytäntöönpanon tilannetta. Työ etenee aikataulussa. Jäsenmaat eivät käyttäneet näistä puheenvuoroja.

Komissio informoi COVID-19–jäljityssovellusten tilanteesta korostaen, että sovellusten teknisten yhteentoimivuusvaatimusten laatimista jatketaan.

Kokouksen lopuksi Saksa esitteli oman puheenjohtajuuskautensa ohjelman.

Suomen edustajat
Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka
Erityisavustaja Johanna Juselius, liikenne- ja viestintäministeriö
Mikael Nyberg, liikenne- ja viestintäministeriö
Maria Kekäläinen, liikenne- ja viestintäministeriö
Annina Tikkanen, liikenne- ja viestintäministeriö

Minna Kivimäki, Suomen pysyvä EU-edustusto
Kristiina Pietikäinen, Suomen pysyvä EU-edustusto

Liitteet

Viite

Asiasanat	datatalous, digitalisaatio, Euroopan digitaalistrategia, koronavirukset, kyber, laajakaista, sähköinen viestintä, tietoturva, tietoyhteiskunta, viestintäpolitiikka, pandemiat
Hoitaa	**LVM**
Tiedoksi	EUE, LIIVI, MMM, OKM, OM, PLM, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM